

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) το έτος 2021, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 228/2013, (ΕΕ) αριθ. 229/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή τους το έτος 2021 και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους το έτος 2021»

[COM(2019) 581 — 2019/0254 (COD)]

(2020/C 232/04)

Μόνος εισηγητής: ο κ. **Arnold PUECH D'ALISSAC**

Αίτηση γνωμοδότησης	Συμβούλιο, 22.11.2019 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 25.11.2019
Νομική βάση	Άρθρο 43 παράγραφος 2 και άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο τμήμα	Γεωργία, αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον
Υιοθετήθηκε από το τμήμα	6.3.2020
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	7.5.2020
Σύνοδος ολομέλειας	551 — Εξ αποστάσεως σύνοδος ολομέλειας
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	254/0/7

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) επικροτεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την πρότασή της να θεσπιστεί μεταβατική περίοδος ενός έτους για τον πρώτο και τον δεύτερο πυλώνα της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) το 2021. Ένα έτος χωρίς τις άμεσες ενισχύσεις του πρώτου πυλώνα θα οδηγούσε όλους τους αγρότες σε ελλείμματα, ενώ ένα έτος χωρίς τις ενισχύσεις του δεύτερου πυλώνα θα οδηγούσε σε παύση των δεσμεύσεων με υψηλούς περιβαλλοντικούς ή κλιματικούς στόχους και σε αναβολή των επενδύσεων εκσυγχρονισμού.

1.2. Σύμφωνα με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η διάρκεια της μεταβατικής περιόδου που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2021 θα πρέπει να είναι ένα έτος. Η ΕΟΚΕ συνιστά ανεπιφύλακτα την καθιέρωση ενός ευέλικτου μηχανισμού για παράταση αυτής της περιόδου κατά ένα ακόμη έτος, ο οποίος θα πρέπει να ενεργοποιηθεί αυτόματα, εκτός εάν ο μελλοντικός μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ (πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο/ΠΔΠ) και η ΚΓΠ έχουν συμφωνηθεί και εγκριθεί έως τις 30 Οκτωβρίου 2020.

1.3. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για τη διατήρηση των προϋποθέσεων είσπραξης των ενισχύσεων μεταξύ 2020 και 2021, δεδομένου ότι οι αγρότες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) κατέχουν πλέον το σύστημα προϋποθέσεων και τα του οικολογικού προσανατολισμού.

1.4. Η ΕΟΚΕ απευθύνει προειδοποίηση σχετικά με την προθεσμία της 1ης Αυγούστου 2020 για την κοινοποίηση των αλλαγών. Εάν καθυστερήσει η συμφωνία για το ΠΔΠ 2021-2027, ίσως να μην μπορούν να ληφθούν εγκαίρως οι απαιτούμενες αποφάσεις σε εθνικό επίπεδο.

1.5. Η τακτοποίηση των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, ως προς τον αριθμό και την αξία τους, πιστοποιεί τη διορατικότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

1.6. Η σύγκλιση των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης εξακολουθεί να υπάγεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας.

1.7. Η δυνατότητα παράτασης κατά ένα έτος των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης θα πρέπει να συνοδεύεται από τη δυνατότητα χρήσης μετά το 2020 όλων των πόρων του δεύτερου πυλώνα που δεν θα έχουν καταναλωθεί κατά την περίοδο 2014-2020.

1.7.1. Η ΕΟΚΕ τονίζει ιδίως ότι επείγει να αξιοποιηθούν σύντομα οι πόροι του δεύτερου πυλώνα, ώστε να εξασφαλιστεί η αναδέρμανση της οικονομικής δραστηριότητας μετά την κρίση που προκάλεσε η νόσος COVID-19. Ειδικότερα, χρίζουν υποστήριξης η έναρξη δραστηριότητας νεαρών γεωργών, οι βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού —άκρως δημοφιλείς κατά την κρίση—, οι συλλογικές δράσεις παραγωγής και εμπορίας και ο αγροτουρισμός. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, καθώς και τις νησιωτικές, τις ορεινές και τις απομονωμένες, που έχουν μεγάλη εξάρτηση από τον τουρισμό.

1.8. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της που τα πολυετή μέτρα του δεύτερου πυλώνα (γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, μέτρα για τη βιολογική γεωργία και το κλίμα) παρατείνονται κατά ένα έτος, ζητά όμως να επεκταθεί η σχετική περίοδος ανάληψης δεσμεύσεων σε πέντε έτη, όπως ίσχυε κατά την περίοδο 2014-2020. Η πρόταση περιορισμού της σε τρία έτη θα αποτελέσει ασφαλώς πηγή διοικητικών δυσχερειών, οπωσδήποτε όμως όχι πηγή αποτελεσμάτων υπέρ του περιβάλλοντος.

2. Ιστορικό

2.1. Ο δημοσιονομικός προγραμματισμός που αφορά την ισχύουσα ΚΓΠ λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Οι κανονισμοί της ισχύουσας ΚΓΠ δεν έχουν επίσημο χρονικό περιορισμό, αλλά η απουσία ειδικών προς τούτο πόρων του προϋπολογισμού καθιστά αδύνατη την εφαρμογή τους. Εξάλλου, οι νομοθετικές προτάσεις που θα διαμορφώσουν την ΚΓΠ για την προσεχή περίοδο προγραμματισμού (2021-2027) βρίσκονται ακόμη υπό διαπραγμάτευση και πιθανότατα δεν θα έχουν εγκριθεί εγκαίρως ώστε να τεθεί σε εφαρμογή η νέα ΚΓΠ την 1η Ιανουαρίου 2021. Πράγματι, τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ —τα οποία είναι υπό κατάρτιση στο κάθε κράτος μέλος— θα τεθούν σε εφαρμογή το νωρίτερο την 1η Ιανουαρίου 2022. Επομένως, καθίσταται αναγκαίος ένας μεταβατικός κανονισμός για το έτος 2021.

2.2. Σύμφωνα με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η διάρκεια της μεταβατικής περιόδου που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2021 θα πρέπει να είναι ένα έτος. Η ΕΟΚΕ συνιστά ανεπιφύλακτα την καθιέρωση ενός ευέλικτου μηχανισμού για παράταση αυτής της περιόδου κατά ένα ακόμη έτος, ο οποίος θα πρέπει να ενεργοποιηθεί αυτόματα, εκτός εάν ο μελλοντικός μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ (πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο/ΠΔΠ) και η ΚΓΠ έχουν συμφωνηθεί και εγκριθεί έως τις 30 Οκτωβρίου 2020.

2.3. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ασχολείται επί του παρόντος με την κατάρτιση της εν λόγω πράξης, με εξαίρεση τα εξής στοιχεία:

- την απόφαση σύγκλισης των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης το 2020, για την οποία έχει οριστεί έναρξη ισχύος την 1η Ιανουαρίου 2020·
- τις τροποποιήσεις του Προγράμματος ειδικών μέτρων λόγω του απομακρυσμένου και νησιωτικού χαρακτήρα (POSEI), που τίθενται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2021.

2.4. Ο υπό εξέταση κανονισμός παρατείνει και τροποποιεί οριακά τους υφιστάμενους κανονισμούς, προκειμένου κυρίως να προβλεφθούν κονδύλια του προϋπολογισμού για τα μέτρα που παρατείνονται βάσει των ανωτέρω. Τροποποιεί τους ακόλουθους κανονισμούς:

- (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ⁽¹⁾: κοινές διατάξεις για τα ευρωπαϊκά ταμεία (άρθρα 1, 2 και 3)·
- (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ⁽²⁾: στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (άρθρα 6 και 8)·
- (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 ⁽³⁾: χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (άρθρα 6, 7 και 9)·
- (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 ⁽⁴⁾: κανόνες για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς (ΕΓΤΕ) (άρθρο 10)·
- (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 ⁽⁵⁾: κοινή οργάνωση αγορών (ΚΟΑ) (άρθρα 6, 7 και 11)·
- (ΕΕ) αριθ. 228/2013 ⁽⁶⁾ [και (ΕΕ) αριθ. 229/2013 ⁽⁷⁾]: ειδικά μέτρα για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές (POSEI) (και ειδικά μέτρα για τα μικρά νησιά του Αιγαίου) (άρθρα 12 και 13).

⁽¹⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320.

⁽²⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 487.

⁽³⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 608.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 78 της 20.3.2013, σ. 23.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 78 της 20.3.2013, σ. 41.

2.5. Ο προϋπολογισμός που θα προβλεφθεί κατ' αυτόν τον τρόπο για το 2021 θα συνάδει με τα όσα θα οριστούν στην πρόταση του ΠΔΠ της περιόδου 2021-2027, που εξακολουθεί να μην τυγχάνει συναίνεσης εντός του Συμβουλίου και συνεπώς δεν έχει ψηφιστεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (δεν υπάρχει δυνατότητα τροποποίησης). Οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχουν ως εξής:

- προϋπολογισμοί 2021 για το ΕΓΤΕ (39,884 δισεκατομμύρια ευρώ) και το ΕΓΤΑΑ (12,258 δισεκατομμύρια ευρώ): συνάδουν με τα όσα προτείνονται στους κανονισμούς της μελλοντικής ΚΓΠ και στο ΠΔΠ·
- σύνολο των κανόνων και απαιτήσεων που ισχύουν το 2021: οι στηρίξεις εξακολουθούν να χορηγούνται στους αγρότες, για ένα πρόσθετο έτος, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και απαιτήσεις της περιόδου 2014-2020·
- μεταφορά κεφαλαίων: δυνατότητα των κρατών μελών να συνεχίσουν να μεταφέρουν κεφάλαια μεταξύ ΕΓΤΕ και ΕΓΤΑΑ μετά το έτος 2020, με ανώτατο όριο 15 % για κεφάλαια χωρίς ειδικό προορισμό·
- κατανομή και αξία των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης: δυνατότητα διόρθωσης σφαλμάτων στα οποία είχαν υποπέσει τα κράτη μέλη κατά την κατανομή των δικαιωμάτων ενίσχυσης, είτε ως προς τον αριθμό είτε ως προς την αξία τους·
- σύγκλιση της αξίας των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης: δυνατότητα των κρατών μελών να προχωρήσουν περαιτέρω στη διαδικασία σύγκλισης των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης μετά το έτος 2019 — δηλαδή το 2020 και/ή το 2021·
- αποθεματικό κρίσεων: διατήρηση κατά τη μεταβατική περίοδο, με ετήσιο ύψος ίσο με τα ποσά της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020, ήτοι 400 εκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2011)·
- εφαρμογή του ΕΓΤΑΑ: δυνατότητα έκτακτης παράτασης των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης κατά ένα έτος·
- πολυετή μέτρα του δεύτερου πυλώνα (μέτρα για τη βιολογική γεωργία, γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα): δυνατότητα παράτασης των πολυετών μέτρων της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 κατά ένα έτος. Για τις νέες δεσμεύσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προτείνουν μικρότερη χρονική διάρκεια (τρία έτη κατ' ανώτατο όριο)·
- ΚΟΑ και POSEI: αναγκαίες προσαρμογές των επιδοτήσεων ώστε να τηρηθεί το συνολικό ποσό του ΕΓΤΕ που προβλέπεται στο προσεχές ΠΔΠ.

3. Κοινοποιήσεις προς πρόβλεψη

3.1. Το αργότερο δέκα ημέρες μετά την έναρξη της ισχύος του μεταβατικού κανονισμού:

- Εφαρμογή ή μη της παράτασης των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021.
  - Καταγραφή των περιφερειακών προγραμμάτων που πρέπει να παραταθούν.
  - Αντίστοιχα κονδύλια του προϋπολογισμού στο πλαίσιο της ετήσιας κατανομής για το έτος 2021 (και, ως εκ τούτου, το μερίδιο του προϋπολογισμού του 2021 που δεν θα μεταφερθεί στην περίοδο 2022-2027).
  - Με την επιφύλαξη της απόδειξης ότι υπάρχει κίνδυνος έλλειψης πόρων και αδυναμίας ανάληψης νέων νομικών δεσμεύσεων σύμφωνα με τον κανονισμό για την εφαρμογή του ΕΓΤΑΑ για την περίοδο 2014-2020.

3.2. Το αργότερο έναν μήνα μετά την έναρξη της ισχύος του μεταβατικού κανονισμού:

- Συνέχιση ή μη, κατά το έτος 2020, της διαδικασίας εσωτερικής σύγκλισης της αξίας των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης προς μία μέση τιμή.

3.3. Το αργότερο την 1η Αυγούστου 2020:

- Εφαρμογή ή μη της μείωσης των άμεσων ενισχύσεων πέραν των 150 000 ευρώ ανά έτος για το ημερολογιακό έτος 2021, καθώς και τυχόν εκτιμώμενο προϊόν των μειώσεων για το έτος 2021.
  - Επιλογή ή μη μεταφοράς κονδυλίων και, σε θετική περίπτωση, ποσοστό μεταφερόμενων κονδυλίων (έως 15 %) από το ΕΓΤΕ του έτους 2021, για πρόσθετη χρηματοδότηση του ΕΓΤΑΑ του έτους 2022.

- Επιλογή ή μη μεταφοράς κονδυλίων και, σε θετική περίπτωση, ποσοστό μεταφερόμενων κονδυλίων (έως 15 %) από το ΕΓΤΑΑ του έτους 2022, για πρόσθετη χρηματοδότηση του ΕΓΤΕ του έτους 2021.
- Για το έτος 2021: χορήγηση ή μη αναδιανεμητικής ενίσχυσης.
- Για το έτος 2021, το ποσοστό ανώτατου ορίου του ΕΓΤΕ του 2021 για τις εξής ενισχύσεις:
  - αναδιανεμητική ενίσχυση
  - ενίσχυση για αγρότες νεαρής ηλικίας (υπενθύμηση: ανώτατο όριο βάσει διατάξεων: 2 %)
  - προαιρετική συνδεδεμένη στήριξη (υπενθύμηση: ανώτατο όριο βάσει διατάξεων: 15 %)
  - ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς, βάσει του πρώτου πυλώνα
  - σημείωση: το ανώτατο όριο για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης υπολογίζεται με αφαίρεση των ανώτατων ορίων που ορίζονται για τις λοιπές ενισχύσεις από το ετήσιο ανώτατο όριο του ΕΓΤΕ (όπως για την περίοδο 2015-2020).
- Εφαρμογή ή μη του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης σε περιφερειακό επίπεδο για το 2021 (οι περιφέρειες προσδιορίζονται με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, όπως τα γεωπονικά και κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά τους, οι περιφερειακές αγροτικές δυνατότητες ή η θεσμική ή διοικητική δομή τους).
- Συνέχιση ή μη, κατά το έτος 2021, της διαδικασίας εσωτερικής σύγκλισης της αξίας των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης προς μία μέση τιμή.

3.4. Το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020:

- Τροποποίηση των προγραμμάτων εργασίας του κλάδου του ελαιόλαδου και των επιτραπέζιων ελιών.

3.5. Κατανομή του ανώτατου ορίου του ΕΓΤΕ μεταξύ των διαφόρων ενισχύσεων του πρώτου πυλώνα:

Τα κράτη μέλη οφείλουν να κοινοποιήσουν για το έτος 2021 τον προϋπολογισμό που θα χορηγηθεί στην καθεμιά από τις ενισχύσεις του πρώτου πυλώνα, με εξαίρεση τις ενισχύσεις οικολογικού προσανατολισμού, που παραμένουν στο 30 % του πρώτου πυλώνα. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να αναθεωρούν ανά έτος το μερίδιο του ΕΓΤΕ που θα διατίθεται στην αναδιανεμητική ενίσχυση και την προαιρετική συνδεδεμένη στήριξη.

3.6. Μείωση των άμεσων ενισχύσεων:

- Ιστορικό: Στο άρθρο 11 του ισχύοντος κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 προβλέπεται μόνον υποχρέωση των κρατών μελών να κοινοποιούν για τα έτη 2015 έως 2020 τις αποφάσεις μείωσης των άμεσων ενισχύσεων άνω των 150 000 ευρώ που χορηγούνται σε γεωργό για ένα ημερολογιακό έτος.
- Πρόταση στον μεταβατικό κανονισμό: προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχιση του υφιστάμενου συστήματος, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να κοινοποιούν τις αποφάσεις μείωσης των άμεσων ενισχύσεων άνω των 150 000 ευρώ και το εκτιμώμενο προϊόν της μείωσης και για το ημερολογιακό έτος 2021. Ο κανονισμός παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία στα κράτη μέλη, καθώς τους δίνει τη δυνατότητα να προσαρμόζουν την αξία των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης ή του αποθέματος, ενδεχομένως με διαφορετικά ποσοστά αναπροσαρμογής. Εν προκειμένω, εάν οι κοινοποιήσεις των κρατών μελών σχετικά με τα ανώτατα όρια του ΕΓΤΕ στις διάφορες ενισχύσεις του πρώτου πυλώνα επηρεάζουν το ανώτατο όριο που εφαρμόζεται στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης, τότε τα κράτη μέλη οφείλουν, ανάλογα με την τροποποίηση του ανώτατου ορίου του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης:
  - να μειώσουν ή να αυξήσουν γραμμικά την αξία όλων των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, και/ή
  - να μειώσουν ή να αυξήσουν το εθνικό ή το περιφερειακό απόθεμα.

3.7. Αριθμός και αξία των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης:

- Ιστορικό: Είναι πιθανό ορισμένα κράτη μέλη να έχουν υποπέσει σε σφάλματα ως προς τον καθορισμό του αριθμού ή της αξίας των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης κατά τη χορήγησή τους το 2015. Πολλά από αυτά τα σφάλματα, ακόμη και όταν αφορούν έναν μεμονωμένο αγρότη, επηρεάζουν την αξία των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης για όλους τους αγρότες και για όλα τα έτη. Ορισμένα κράτη μέλη υπέπεσαν επίσης σε σφάλματα και μετά το 2015, κατά τη χορήγηση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης από το απόθεμα (για παράδειγμα, στον υπολογισμό της μέσης αξίας). Αυτές οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης υπόκεινται συνήθως σε δημοσιονομική διόρθωση έως ότου ληφθούν διορθωτικά μέτρα από το οικείο κράτος μέλος.

- Πρόταση στον μεταβατικό κανονισμό: Δεδομένου του χρονικού διαστήματος που έχει παρέλθει από την πρώτη χορήγηση των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, το 2015, καθώς και των προσπαθειών που καταβάλλουν τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση, για τον ορθό καθορισμό των δικαιωμάτων, αλλά και για λόγους ασφάλειας δικαίου, ο αριθμός και η αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης θα πρέπει να θεωρούνται νόμιμα και κανονικά από την 1η Ιανουαρίου 2021. Ο κανόνας αυτός δεν ισχύει για τα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης που χορηγούνται στους αγρότες βάσει αιτήσεων που είναι ανακριβείς σε επίπεδο πραγματικών στοιχείων, εκτός εάν το σφάλμα δεν θα μπορούσε εύλογα να εντοπιστεί από τον αγρότη.

3.8. Σύγκλιση των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης:

Για να συνεχιστεί η διαδικασία σύγκλισης σύμφωνα με αυτό το «μοντέλο σήραγγας», με στόχο την πιο δίκαιη κατανομή των άμεσων ενισχύσεων, τα κράτη μέλη μπορούν να προβούν σε περαιτέρω σύγκλιση της αξίας των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης προς έναν εθνικό ή περιφερειακό μέσο όρο μετά το 2019, αντί να επιλέξουν ενιαίο κατ' αποκοπή ποσοστό ή να διατηρήσουν την αξία των δικαιωμάτων στο επίπεδο του 2019. Ο μεταβατικός κανονισμός ορίζει την υποχρέωση των κρατών μελών να κοινοποιούν κάθε έτος την απόφασή τους περί σύγκλισης για το επόμενο έτος. Αυτό θα ισχύει για το 2020 και το 2021. Σε περίπτωση συνέχισης της εσωτερικής σύγκλισης το 2020, τα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης που κατέχουν οι αγρότες στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και η αξία των οποίων είναι κατώτερη του εθνικού ή περιφερειακού μέσου όρου θα αυξηθούν ως προς την αξία τους για το έτος 2020. Για να χρηματοδοτηθεί η εν λόγω αύξηση, τα δικαιώματα που κατέχουν οι αγρότες στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και η αξία των οποίων υπερβαίνει τον εθνικό ή περιφερειακό μέσο όρο θα υποστούν μείωση. Ο ίδιος μηχανισμός είναι δυνατό να εφαρμοστεί και για το 2021.

3.9. Καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης (ΚΕΣΕ):

- Ιστορικό: Ορισμένα κράτη μέλη εφαρμόζουν βασικές ενισχύσεις εκτός κατανομής δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, και συνεπώς χωρίς ιστορικές αναφορές, μέσω του ΚΕΣΕ. Το καθεστώς αυτό ήταν δυνατό μόνο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Όμως, ο κανονισμός της μελλοντικής ΚΓΠ επιτρέπει επίσης στα κράτη μέλη την εφαρμογή βασικών ενισχύσεων συνδεδεμένων με την έκταση και όχι με ιστορικές αναφορές.
- Πρόταση στον μεταβατικό κανονισμό: Ο κανονισμός επιτρέπει την παράταση της εφαρμογής του ΚΕΣΕ μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 σύμφωνα με τις υφιστάμενες διατυπώσεις.

3.10. Σύμφωνο εταιρικής σχέσης: Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης των κρατών μελών, με το οποίο θεσπίζεται μια κοινή βάση παρέμβασης των τεσσάρων ευρωπαϊκών ταμείων —μεταξύ των οποίων το ΕΓΤΑΑ— για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2014 έως 31 Δεκεμβρίου 2020, πρέπει να συνεχίσει να χρησιμοποιείται ως στρατηγικό έγγραφο πλαίσιο για το έτος 2021.

3.11. Παράταση των περιφερειακών προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης της περιόδου 2014-2020 για το έτος 2021:

- Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να παρατείνουν ένα ή περισσότερα από τα περιφερειακά τους προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, απόφαση την οποία πρέπει να κοινοποιήσουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός δέκα ημερών από την έναρξη της ισχύος του μεταβατικού κανονισμού, μαζί με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό στο πλαίσιο της ετήσιας κατανομής για το έτος 2021.
- Η συγκεκριμένη κοινοποίηση είναι ανεξάρτητη από την ισχύουσα διαδικασία αναθεώρησης των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.
- Στην κοινοποίηση πρέπει να αποδεικνύεται ότι υπάρχει κίνδυνος έλλειψης πόρων και αδυναμίας ανάληψης νέων νομικών δεσμεύσεων σύμφωνα με τον κανονισμό για την εφαρμογή του ΕΓΤΑΑ για την περίοδο 2014-2020.
- Η παράταση αυτή θα χρηματοδοτηθεί από τον προϋπολογισμό του ΕΓΤΑΑ του έτους 2021.
- Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης που θα παραταθούν θα πρέπει να είναι τουλάχιστον εξίσου φιλόδοξα όσον αφορά το περιβάλλον και το κλίμα.
- Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να μην παρατείνουν τα περιφερειακά τους προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης εάν εναπομένουν πόροι από τα προηγούμενα έτη. Στην περίπτωση αυτή, έχουν τη δυνατότητα μεταφοράς των πόρων του ΕΓΤΑΑ για το έτος 2021 στα χρηματοδοτικά κονδύλια που προβλέπονται για τα έτη 2022 έως 2025.

3.12. Αποτελέσματα τυχόν παράτασης των περιφερειακών προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης: Η παράταση αυτή συνεπάγεται επέκταση κατά ένα έτος όλων των προθεσμιών (ετήσια έκθεση εφαρμογής και ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης έως το 2024, έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης προς ολοκλήρωση πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2025), καθώς και της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών (δεσμεύσεις και πληρωμές έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024).

3.13. Διατυπώσεις για την παράταση και συμβασιοποίηση των πολυετών δεσμεύσεων:

- Περίπτωση 1: γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα, βιολογική καλλιέργεια —μετατροπή και διατήρηση—, καλή μεταχείριση των ζώων.

Για τις νέες δεσμεύσεις που θα αναληφθούν από το 2021, τα κράτη μέλη πρέπει να ορίσουν στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης διάρκεια δέσμευσης μεταξύ ενός και τριών ετών.

- Περίπτωση 2: γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα, διατήρηση βιολογικής καλλιέργειας.

Εάν το κράτος μέλος προβλέπει ετήσια παράταση των δεσμεύσεων μετά το πέρας της αρχικής περιόδου, από το 2021 η παράταση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος (προσοχή: για τη στήριξη της βιολογικής καλλιέργειας, η συγκεκριμένη δυνατότητα παράτασης αφορά αποκλειστικά τη μετατροπή και όχι τη διατήρηση).

- Περίπτωση 3: γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα, μετατροπή και διατήρηση βιολογικής καλλιέργειας.

Για τις νέες δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται αμέσως μετά από δέσμευση που ελήφθη κατά την αρχική περίοδο και έληξε το 2021, η νέα δέσμευση μπορεί να αναληφθεί για διάρκεια ενός μόνο έτους.

3.14. Επιλεξιμότητα των δαπανών που καλύπτουν το εθνικό στρατηγικό σχέδιο και μετάβαση μεταξύ περιόδων προγραμματισμού: Προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση μεταξύ των προηγούμενων και των επερχόμενων περιόδων προγραμματισμού, οι ακόλουθες δαπάνες πρέπει να είναι επιλέξιμες για το ΕΓΤΑΑ για την περίοδο 2022-2027 και να προβλέπονται στα εθνικά στρατηγικά σχέδια (ύψος δαπάνης και ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ):

- Δαπάνες που συνδέονται με δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο προηγούμενων περιόδων προγραμματισμού [βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (*) ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013] και που εκτείνονται πέραν της 1ης Ιανουαρίου 2024 ή της 1ης Ιανουαρίου 2025 (περιπτώσεις όπου ανελήφθησαν πενταετείς δεσμεύσεις το 2019 ή το 2020).

3.15. Προγράμματα στήριξης του κλάδου των οπωροκηπευτικών:

Οι οργανώσεις παραγωγών που έχουν επιχειρησιακό πρόγραμμα εκτεινόμενο πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2021 οφείλουν, πριν από τις 15 Σεπτεμβρίου 2021, να υποβάλουν αίτηση στο οικείο κράτος μέλος προκειμένου να τροποποιηθεί το επιχειρησιακό τους πρόγραμμα, ώστε να πληροί τις απαιτήσεις του μελλοντικού κανονισμού σχετικά με τα στρατηγικά σχέδια, ή να αντικατασταθεί από νέο επιχειρησιακό πρόγραμμα που θα εγκριθεί δυνάμει του εν λόγω κανονισμού. Εάν η οργάνωση παραγωγών δεν υποβάλει τροποποιημένο ή προς αντικατάσταση επιχειρησιακό πρόγραμμα, το τρέχον πρόγραμμα θα λήξει στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Τα προγράμματα εργασιών που έχουν εγκριθεί για την περίοδο από 1ης Απριλίου 2018 έως την 31η Μαρτίου 2021 πρέπει να παραταθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021. Οι οργανώσεις παραγωγών, οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών και διεπαγγελματικές οργανώσεις οφείλουν να τροποποιήσουν αναλόγως τα προγράμματα εργασιών τους και να τα κοινοποιήσουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

3.16. Προγράμματα στήριξης του κλάδου του ελαιόλαδου και των επιτραπέζιων ελιών:

Τα προγράμματα εργασιών που έχουν εγκριθεί για την περίοδο από 1ης Απριλίου 2018 έως την 31η Μαρτίου 2021 πρέπει να παραταθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021. Οι οργανώσεις παραγωγών, ενώσεις οργανώσεων παραγωγών και διεπαγγελματικές οργανώσεις οφείλουν να τροποποιήσουν αναλόγως τα προγράμματα εργασιών τους και να τα κοινοποιήσουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

3.17. Εθνικά προγράμματα στον κλάδο της μελισσοκομίας:

Τα εθνικά προγράμματα πρέπει να λήξουν στις 31 Ιουλίου 2022. Τα άρθρα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 σχετικά με τα προγράμματα μελισσοκομίας θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2021 για δαπάνες και πληρωμές που αφορούν εργασίες οι οποίες τέθηκαν σε εφαρμογή πριν από την 1η Αυγούστου 2022.

(*) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1).

3.18. Προγράμματα στήριξης στον αμπελοοινικό κλάδο:

- Ιστορικό: Ενωσιακοί πόροι διατίθενται στα κράτη μέλη μέσω εθνικών προγραμμάτων στήριξης πενταετούς διάρκειας, προκειμένου να χρηματοδοτούνται ειδικά μέτρα στήριξης του αμπελοοινικού κλάδου.
- Πρόταση στον μεταβατικό κανονισμό: Τα εθνικά προγράμματα στήριξης πρέπει να λήξουν στις 15 Οκτωβρίου 2023. Τα άρθρα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 σχετικά με τα μέτρα στήριξης του εθνικού προγράμματος στήριξης θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2021 για δαπάνες και πληρωμές που αφορούν εργασίες οι οποίες ξεκίνησαν πριν από τις 16 Οκτωβρίου 2023.

Βρυξέλλες, 7 Μαΐου 2020.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Luca JAHIER
